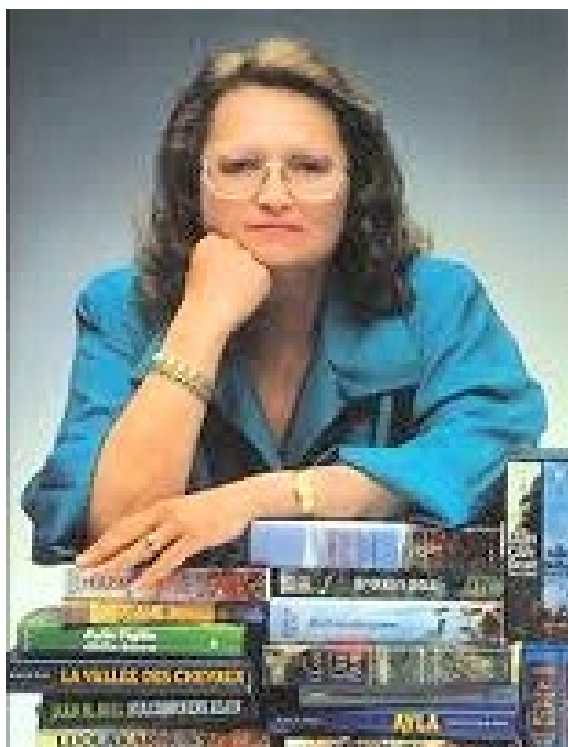

Jean Marie Auel – Otroci Zemlje

Earth's Children® Series

Pripravil Andrej Ivanuša, avgust 2010, dopolnjeno december 2013

Jean Marie Auel, njen deklinški priimek je Untinen, je bila rojena 16. februarja 1936 v Chicagu, Illinois, ZDA. Je ameriška pisateljica finskega porekla. Njeno glavno delo je zbirka Otroci Zemlje, ki obsega šest knjig. Njena zadnja knjiga iz te serije je izšla marca 2011. Zbirka je prevedena v več kot 25 jezikov in prodana v več kot 45 milijonih izvodov. Samo v ZDA so prodali 22 milijonov kopij njenih knjig. V šestnajstih državah se je večkrat znašla na prvem mestu najbolj prodajanih knjig.

Kratek življenjepis

Njena mati Martha Wirtanen, gospodinja, in oče Neil Solomon Untinen, soboslikar, sta finskega porekla. Imela sta pet otrok. Jean Marie Auel je njen drugi otrok. Jean Marie je poročena z Rayem Bernardom Auelom in ima prav tako pet otrok. Sedaj živijo v Portlandu, država Oregon v ZDA.

J.M. Auel je članica MENSA od leta 1964. Obiskovala je Portland State University. Po študiju se je zaposlila v podjetju Textronix, najprej kot uradnica (1965–1966), potem kot oblikovalka tiskanih vezij (1966–1973), nato kot tehnični pisec (1973–1974) in na koncu kot vodja kreditnega oddelka (1974–1976). Nekaj časa je svojo pisarno delila tudi z avtorico znanstveno fantastičnih del Ursulo K. Le Guin. Leta 1976 je dosegla MBA, kasneje pa prejela še častne diplome University of Maine, University of Portland in Mount Vernon College for Women.

Leta 1977 je J.M. Auel pričela za svojo prvo knjigo z intenzivno raziskavo ledene dobe v knjižnicah. Pridružila se je tečaju preživetja, da bi se naučila, kako se naredi ledeni zaklon. Zanimale so jo prvotne tehnike prižiganja ognja, strojenja usnja in klesanja kamnitega orodja. Tečaj je vodil Jim Riggs, ki je specialist za stare indijanske metode preživetja. Auel je o njem zapisala:

»Njega lahko pustiš golega na enem koncu divjine. Na drugi strani pa bo prišel ven sit, oblečen in oborožen za vse primere.«

Leta 1980 je napisala knjigo *The Clan of the Cave Bear* (Rod Jamskega medveda), ki je dobila veliko literarnih nagrad, med njimi tudi nagrado American Book Award za najboljši začetniški roman po izboru American Booksellers Association.

Po uspehu prve knjige, se je J.M. Auel podala na pot do predzgodovinskih najdišč in se srečala z mnogimi arheologi in drugimi strokovnjaki. Z njimi je pogosto izmenjevala velike količine pošte. Potovala je po Evropi od Francije do Ukrajine. Obiskala je predvsem tiste dele, ki jih Marija Gimbutas opisuje kot »stara Evropa«. Postala je prijateljica dr. Jeana Clottesa iz Francije, ki je med drugim tudi raziskovalec podzemnih jam, človeških bivališč. Jami Cosquer (odkrita 1985) in Chauvet (odkrita 1994) sta osnovi za prikaz jamskega življenja Zelandoncev iz njenega romana.

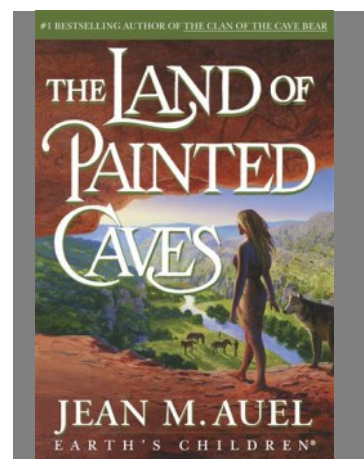
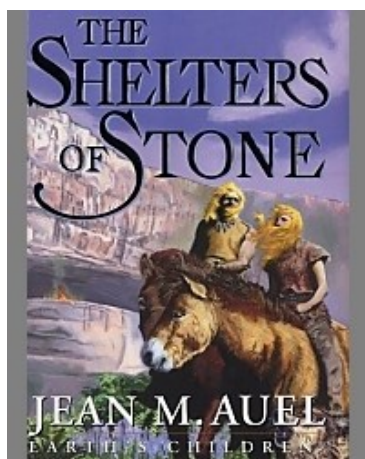
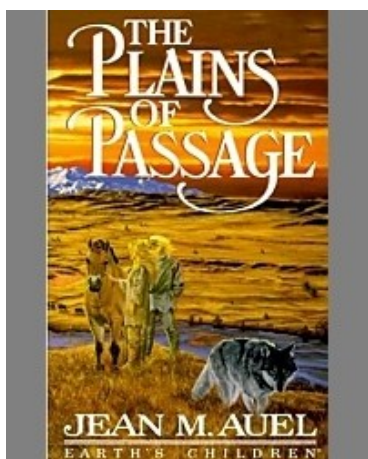
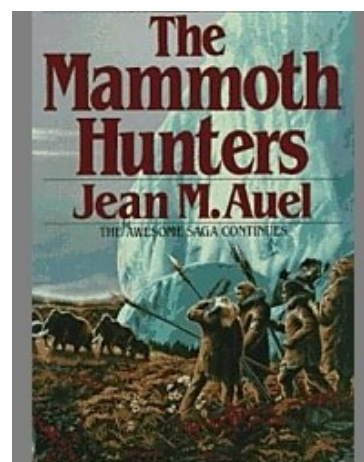
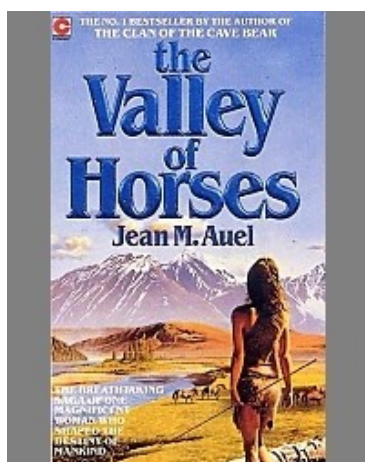
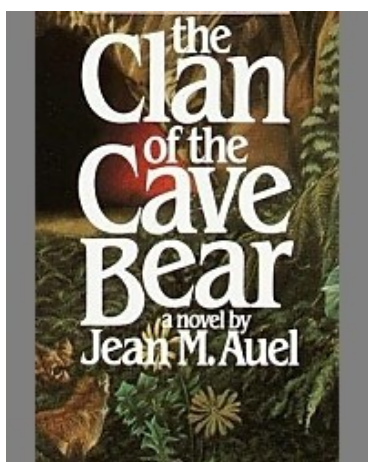
Njene knjige so znane predvsem po antropološki avtentičnosti in po podrobnem prikazu etno-botanike. A nove podrobne arheološke preiskave nakazujejo, da so nekatere predstavitve napačne in niso v celoti skladne z obdobjem, ki ga opisuje. Na primer, razlike med Neandertalci in *Homo sapiens* so včasih pretirano opisane, včasih pa so podcenjene. Najbolj značilna njena predpostavka je, da Neandertalci niso mogli glasovno komunicirati, oziroma, da niso bili sposobni izgovarjati vokalov. Tako bi naj bili prisiljeni uporabljati znakovno govorico. Tega znanstvene preiskave niso potrdile. A te so se pojavile šele po letu 1983, nekaj let po tem, ko je že objavila prvo knjigo.

Auel danes živi v Portlandu, Oregon, ZDA. Ima častne doktorate štirih univerz. Prejela je nagrado francoskega Ministrstva za kulturo, medaljo "Officer in the Order of Arts and Letters".

O knjigah

Jeseni leta 1976 je zapustila službo, ker je v treh mesecih pričakovala drugo. A je potem novi delodajalec ni sprejel. Januarja 1977 ji je na misel prišla kratka zgodba o deklici iz kamene dobe. Ko je pričela z raziskavami tega obdobja, je kratka zgodba prerasla v roman. Obsegal je preko 450.000 besed. Pri ponovnem branju in preurejanju zgodbe, je ta razpadla na šest delov. Vsak od teh delov je kasneje postal samostojna knjiga iz zbirke Otroci Zemlje.

The Earth's Children Series	Zbirka Otroci Zemlje
Clan of the Cave Bear Maj 1980	Rod Jamskega medveda 1987
The Valley of Horses April 1982	Dolina konj 1987
The Mammoth Hunters December 1985	Lovci na mamute 1987
The Plains of Passage September 1990	Pot domov (2 knjigi) 2008
The Shelters of Stone April 2002	Zavetje skal (2 knjigi) 2008
The Land of Painted Caves 29. marec 2011	Dežela poslikanih jam (2 knjigi) November 2013

Rod Jamskega medveda

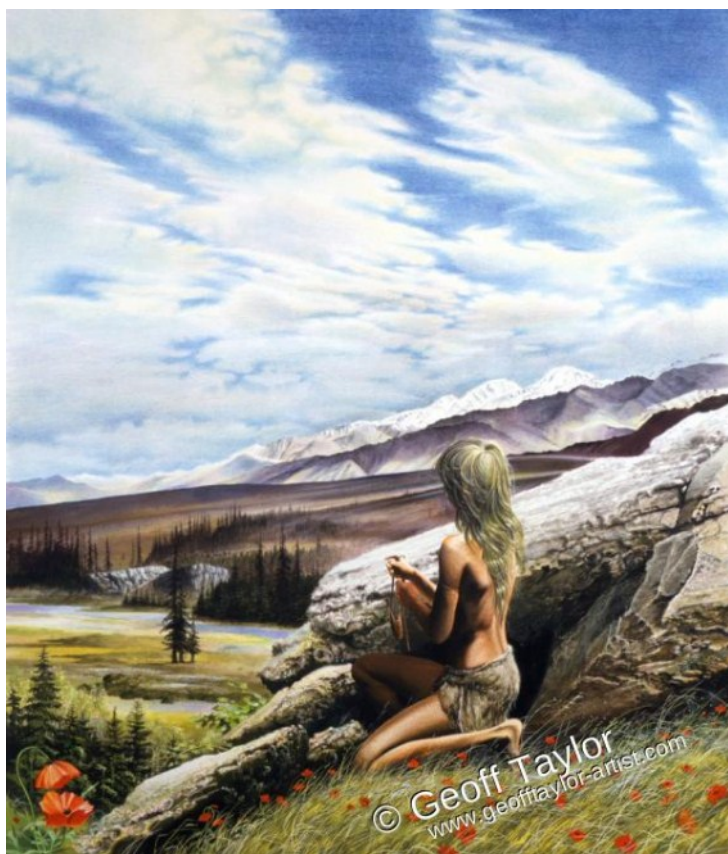
Tako je prvi del preoblikovala v prvo knjigo *The Clan of the Cave Bear* (Rod Jamskega medveda). Gradivo je štirikrat znova napisala. Po njenih besedah so bili nekateri deli tudi do 30-krat predelani, preden je bila zadovoljna z rezultatom. Knjigo je zaključila septembra 1980.

Imela je velike težave, da je našla založnika. Večina jih je odklonila izdajo potem, ko je izvedela, da namerava avtorica napisati še pet dodatnih knjig. A septembra 1980 je bila knjiga izdana pri založbi Crown Publishing Group (del sistema Random House, ki je največji svetovni založnik). Doživela je takojšen uspeh. V dveh mesecih so prodali 100.000 izvodov. Postala je prodajna uspešnica in se je zadržala na listi najbolj prodajanih knjig še celih osem mesecev.

Knjiga je postavljena v čas 35.000 do 25.000 let pred našim štetjem v obdobje poznega pleistocena (ledena doba). Govori o Kromanjonski deklici Ajli, ki v potresu izgubi vse, celotno svoje pleme. Sprejmejo jo Neandertalci. V knjigi je govora o njenem odraščanju v njej popolnoma tujem okolju. Ob koncu knjige se zaradi različnih vzrokov odloči, da poišče svoje ljudstvo.

Arheološka in paleontološka znanja za pisanje te knjige je avtorica nabrala v javnih knjižnicah. Udeležila se je tudi nekaterih arheoloških seminarjev in srečanj. Obiskala je tečaj preživetja v divjini. Nekateri opisi iz te knjige temeljijo na arheoloških izkopavanjih pri mestu Shanidar v Kurdistanu, Irak.

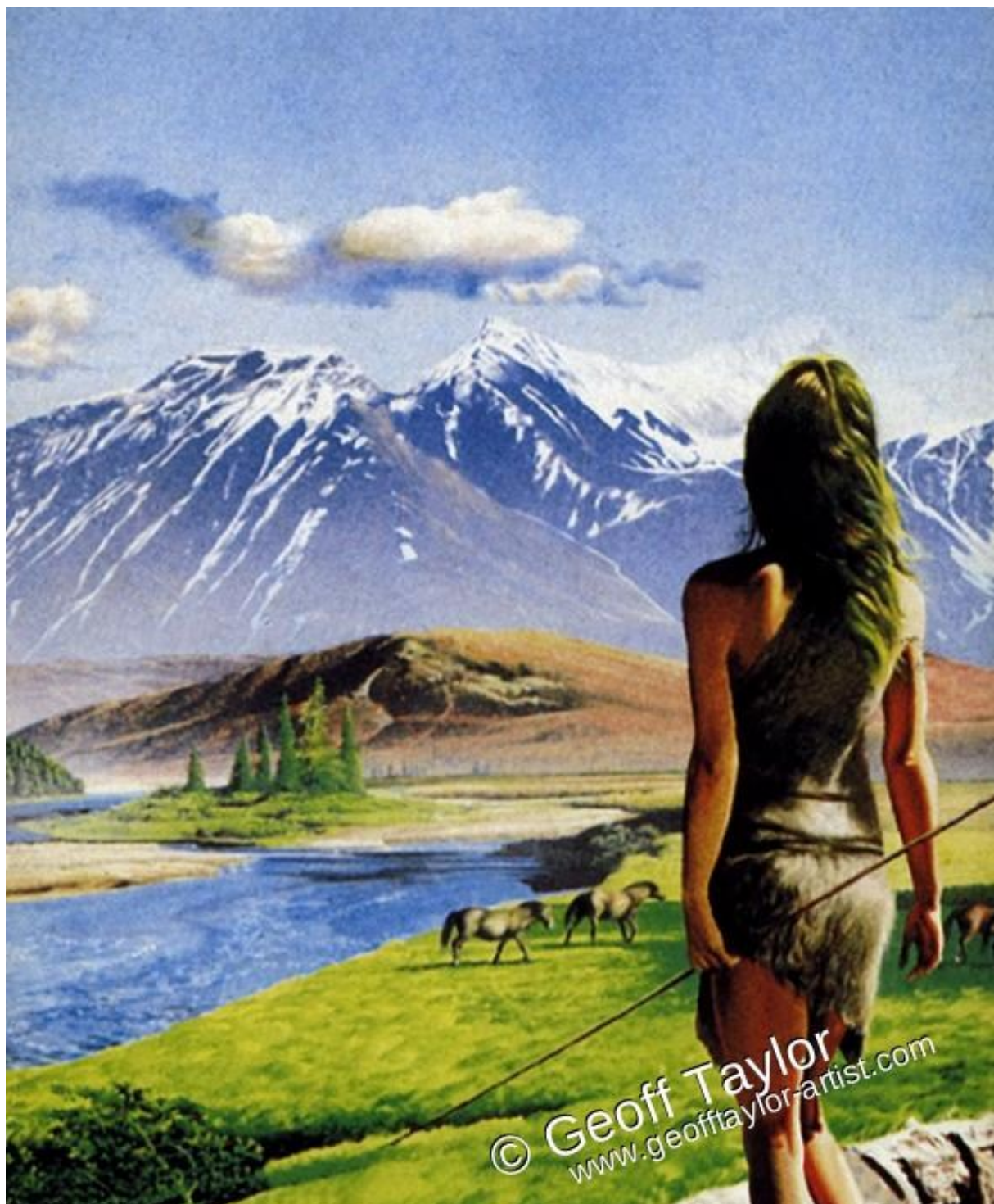
Tam so našli okostja devetih Neandertalcev stara med 60 in 80.000 let. Najdena okostja so različne starosti in spola. Tukaj so raziskovalci videli, da so Neandertalci poznali pogrebne običaje in da so aktivno skrbeli za pohabljenе člane plemena. Eno izmed okostij ni imelo roke in vidijo se očitna znamenja artritisa. Arheološki opis tega okostja je Auel uporabila za opis Kreba, velikega plemenskega Mog-ura.

Ajla Brez-Ljudstva v knjigi Rod jamskega medveda

Dolina konj

Druga knjiga pripoveduje dve zgodbi. Prve je Ajlina, ki živi v odmaknjeni dolini. Pri tem ji uspe udomaćiti par konj, volka in tigra. Druga zgodba govori o Zelandoncu Žondalarju in njegovem prijatelju Tonolanu, ki se podata na dolgo pot na vzhod ob toku Velike matere reke – Donave. Konec poti je za njegovega prijatelja usoden, a Žondalar se sreča z Ajlo.

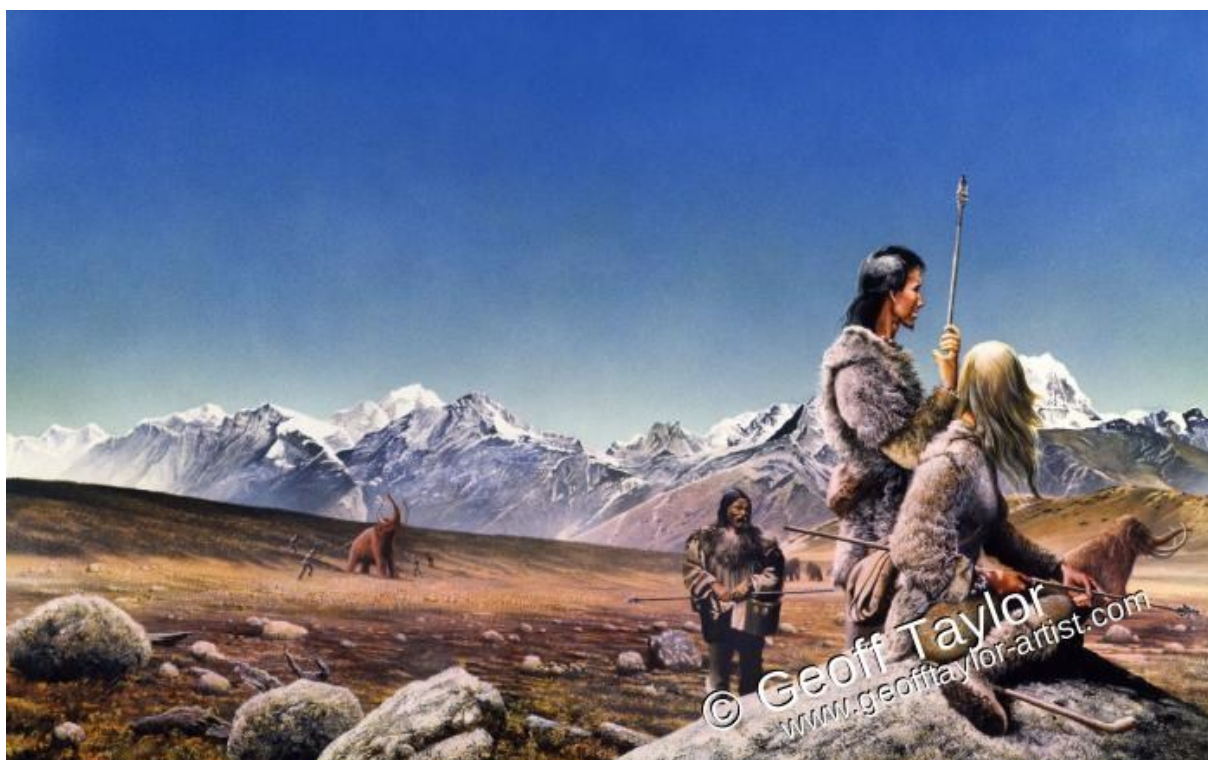
Ajla Brez-Ljudstva v knjigi Dolina konj

Lovci na mamute

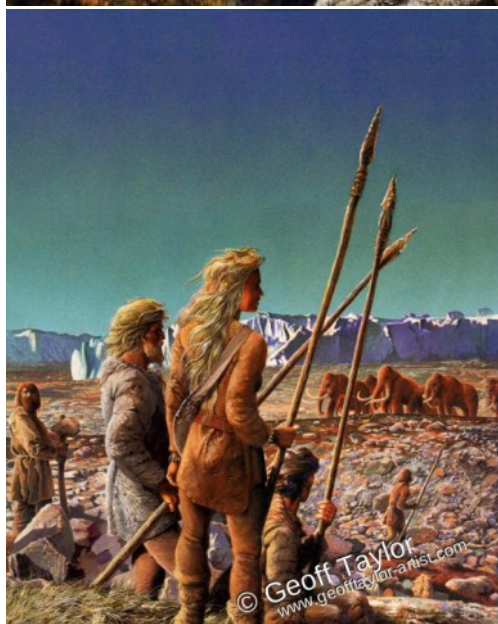
Za prvo knjigo je iskala založnika dolgo časa. Ta knjiga pa je doživela velik uspeh in podrla nekaj rekordov. Ob prvem natisu je bila izdana v več kot milijon izvodih. Bila je prva knjiga s trdimi platnicami na svetu, ki so jo ob prvi izdajo natisnili v tako velikem številu.

Žondalar in Ajla poiščeta ljudi, lovce na mamute in se jim pridružita. Tukaj spozna Ajla temnopoltega člana plemena Raneka. Z njim se zaplete v resno ljubezensko razmerje. Z njimi potuje na letno srečanje plemen. Na koncu knjige spozna, da je njena ljubezen do Žondalarja močnejša in odpravi se z njim nazaj na zahod.

V tej knjigi je Auel prav tako opravila podrobne raziskave in prebrala vsa dostopna arheološka gradiva o Neandertalcih in o ukrajinskih ledenodobnih lovcih na mamute. Prav tako je obiskala Ukrajino in prepotovala vsa področja, ki jih opisuje v knjigi.

Ajla Mamutovka in Mamutovci v knjigi Lovci na mamute

Pot domov

Knjiga pripoveduje o skupni poti Ajle in Žondalarja ob Veliki materi reki - Donavi na vzhod. Njun cilj je današnja osrednja Francija pod Osrednjim masivom. Tukaj je bilo domovanje Zelandoncev, Žondalarjevega ljudstva. Na koncu knjige srečno prispeta na Žondalarjev dom, ki je v bližini današnjega mesta Les Eyzes v pokrajini Dordogne v Franciji.

Auel je prepotovala enako pot, kot jo je opisala za svojo junakinjo. Za zaplete v knjigi je prav tako uporabila vse znane arheološke najdbe v Romuniji, Srbiji, Madžarski, Slovaški, Češki in Avstriji.

Ajla Mamutovka in Žondalar Zelandonec v knjigi Pot domov

Zavetje skal

Jedro te knjige predstavlja Ajlina nosečnost in spoznavanje Zelandoncev, da Neandertalci niso živali. Prav tako pa tudi njen vzpon v novi družbi do plemenske zdravilke.

Knjiga se dogaja v dolini, ki jo sedaj poznamo pod imenom dolina Vézère, v bližini mesta Les Eyzes v pokrajini Dordogne v Franciji. V prazgodovini je bilo to področje gosto poseljeno. Prebivališča teh ljudi so še danes dobro obiskane turistične točke. Med njimi je najbolj znana jama Lascaux z znamenitimi stenskimi slikami.

Dežela poslikanih jam

Knjiga »dežela poslikanih jam« nadaljuje z zgodbo Ajle, njenega partnerja Žondalarja in njune hčerke Žonajle. Ajla se v zgodbi bojuje med dolžnostmi mlade matere in med zahtevami, ki jih prinaša šolanje za »zelandoni« Devete jame. Kot zelandoni bo postala spiritualna voditeljica in zdravilka jame.

Avtorica ob tem natančno slika način življenja, pokrajino, živalstvo in rastlinstvo plemena, ki je živel v času Ledene dobe v Evropi. Založnik knjige pravi, da je knjiga odlično zaključena in konec zgodbe zagotovo ne bo razočaral milijone občudovalcev. Knjiga je izšla marca 2011 istočasno v originalu in v več prevodih. Slovenskega smo dočakali šele novembra 2013. Videti je, da si je avtorica pustila odprto pot za nadaljevanje zgodbe, saj Ajla še vedno ni postala matriarhinja Devete jame.

Sedma knjiga

Avtorica tudi sama pravi, da v šestem delu še vedno ni zapisala vsega, kar bi zgodbo dokončno zaključilo. Zato dopušča možnost, da bo nastala še sedma knjiga.

Potovanje Ajle v vseh šestih knjigah

Intervju Meredith Allard z avtorico zbirke

(Intervju je bil narejen po izidu četrte knjige.)

Kaj vas je navdihnilo, da ste napisali Rod Jamskega medveda?

Poročila sem se z 18 leti. Študirati sem šla šele pri 28 letih. Porabila sem veliko energije, saj sem bila polno zaposlena, hodila sem na fakulteto, vzgajala sem otroke. Pri 40-tih so bili moji otroci odrasli, dosegla sem MBA. Tako mi ni bilo več potrebno iti v šolo ali narediti domačo nalogo. Potem sem zapustila službo, ker sem mislila, da bom dobila drugo. Pa iz tega ni bilo nič. Po letih zelo napetega življenja sem prišla v obdobje, ko nisem imela nobene prave zaposlitve. Tako sem se zaposlila z idejami, ki so mi prosto letale v glavo in iz nje.

Nekega mrzlega zimskega dne januarja 1977 mi je padla v glavo zgodba o mladi ženi, ki je živela v prazgodovini med njej tujimi ljudmi, Neandertalci. A še sama ne vem, kaj me je napeljalo na to misel. Nikoli nisem pisala zgodb, čeprav sem dosti brala vse življenje. Zazdelo se mi je vznemirljivo, a sem se znašla pred problemom, kako to napisati. Nisem vedela, kako se zgodbe pišejo, še manj sem vedela o življenju v prazgodovini. Nikoli v življenju nisem prebrala nobene knjige o arheologiji ali o antropologiji.

Na srečo pa sem vedela, kako pridobiti to znanje. Knjižnice so čudovita stvar. Tako sem pričela neverjetno odisejado, sredi katere se še vedno nahajam. Knjige so mi odprle popolnoma novo področje ledene dobe. Prebrala sem vse, kar je moderna znanost odkrila o naših prednikih iz tega časovnega obdobja. To ni področje opic, ki sesajo kostni mozeg iz prelomljenih kosti, temveč začetek odisejade modernega človeka. Pridobljeno znanje me je tako prevzelo, da sem se predala predvsem pisanju in zanemarila vse prejšnje aktivnosti.

Ali ste si že od začetka zamislili vse zgodbe? Ali pa je zamisel o seriji Otroci Zemlje nastala šele, ko ste napisali prvo knjigo?

Osnutek za šest knjig sem zapisala takoj na začetku, v enem zamahu. V nekem čudnem izbruhu kreativne energije, sem v obdobju štirih mesecev pisala po 12 do 16 ur na dan. Kakšen dan sem vmes porabila za dodatno raziskavo, a večinoma sem samo pisala. Prva moja misel je bila, da bi to bil samo en roman z naslovom Otroci Zemlje. A takoj na začetku se je razlomil na šest delov. Po koncu intenzivnega pisanja, sem zapisano še enkrat preverjala in prepisovala. Nenadoma sem spoznala, da sem pravzaprav zapisala nekakšno zasnovo, oziroma kratko obnovo za šest romanov. Še danes se te zasnove držim pri izdelavi vsakega romana posebej.

Vaši romani so znani po podrobni zgodovinskih dejstvih. Kakšen je vaš način raziskovanja? Ali uporabljate nasvete drugih piscev zgodovinskih romanov?

Moje raziskave so vedno zelo temeljite. Sama grem tudi na arheološka najdišča ali obiščem tečaje, kjer se prikazujejo stare tehnike. Tako sem bila na tečaju izdelovanja kamnitih orodij, obdelave živalskih kož, izdelovanja vrvi. Poučila sem se, kako se kopljejo koreninice ali izdeluje ogenj s pomočjo lesene palice. Potem vedno preberem vse knjige, ki govorijo o določeni temi. Vzpostavila sem dopisne stike z mnogimi znanimi arheologi in antropologi z vsega sveta. Prav tako sem bila v Zahodni in tudi v Vzhodni Evropi, kjer sem obiskala mesta, ki jih opisujem. Spustila sem se v jame, kjer se dogajajo zgodbe iz mojih knjig.

Raziskovanje je vedno zelo zanimivo in je tudi čudovit način učenja. Zame je to najbolj zabaven del procesa pisanja. Ko si naberem znanje iz teh neposrednih izkušenj, se lotim pisanja. Če bi ne delala tako, bi ne mogla napisati knjig na ta način. To je nujno. A pri tem srečam tudi nekatere zelo zanimive ljudi.

Kaj so največja zadovoljstva in težave, ko opisujete predzgodovinska obdobja?

Najbolje je, ker se učim, kar želim, to zapišem in potem celo zaslužim s tem, kar imam najraje. Raziskovanje je užitek. Seveda pa je pisanje trdo delo.

Zakaj je zbirka Otroci Zemlje po vašem mnenju tako zanimiva za bralce po vsem svetu. Zakaj se ljudje tako navežejo na Ajlo in njena potovanja?

Ne vem zakaj so moje knjige tako priljubljene. Pišem, da zadovoljim samo sebe. Knjige pišem tako, kot bi si jih sama želela prebrati.

Imate urnik in se ga strogo držite pri pisanju? Ali vsak dan pišete določeno število ur, določeno število strani, ipd.?

Trudim se, da vsak dan opravim osemurni delovnik. A večinoma je ta krajši.

Kakšen je vaš nasvet za mlade pisce historičnih romanov?

Pišite o tem, kar se želite z veseljem naučiti.

Povejte nam kaj o vašem naslednjem romanu. Mnogi verni bralci bi tudi radi vedeli, kdaj ga lahko pričakujemo v knjigarnah?

Knjiga 5 iz serije Otroci Zemlje se bo dogajala predvsem na ozemlju zahodne Evrope, na ozemlju predzgodovinske Francije. A kdaj bo na voljo? To vam težko odgovorim, saj jo še pišem. Tudi vse raziskave še nisem končala. Vendar dobro napreduje. Potem, ko jo predam založniku, še tudi traja nekaj mesecev, da jo natisnejo. Zato je ne pričakujte kmalu.

Ali imate željo, da bi napisali nov roman ali celo serijo o nekem drugem zgodovinskem obdobju in v prostorih na drugem delu naše Zemlje?

Ne vem, kaj bom pisala, ko bom serijo zaključila. Mogoče to ne bo serija, a posamezen roman prav gotovo. Zelo me zanima, zakaj je človek po milijonih let iz lovca-nabiralca postal poljedelec in udomačil živali.

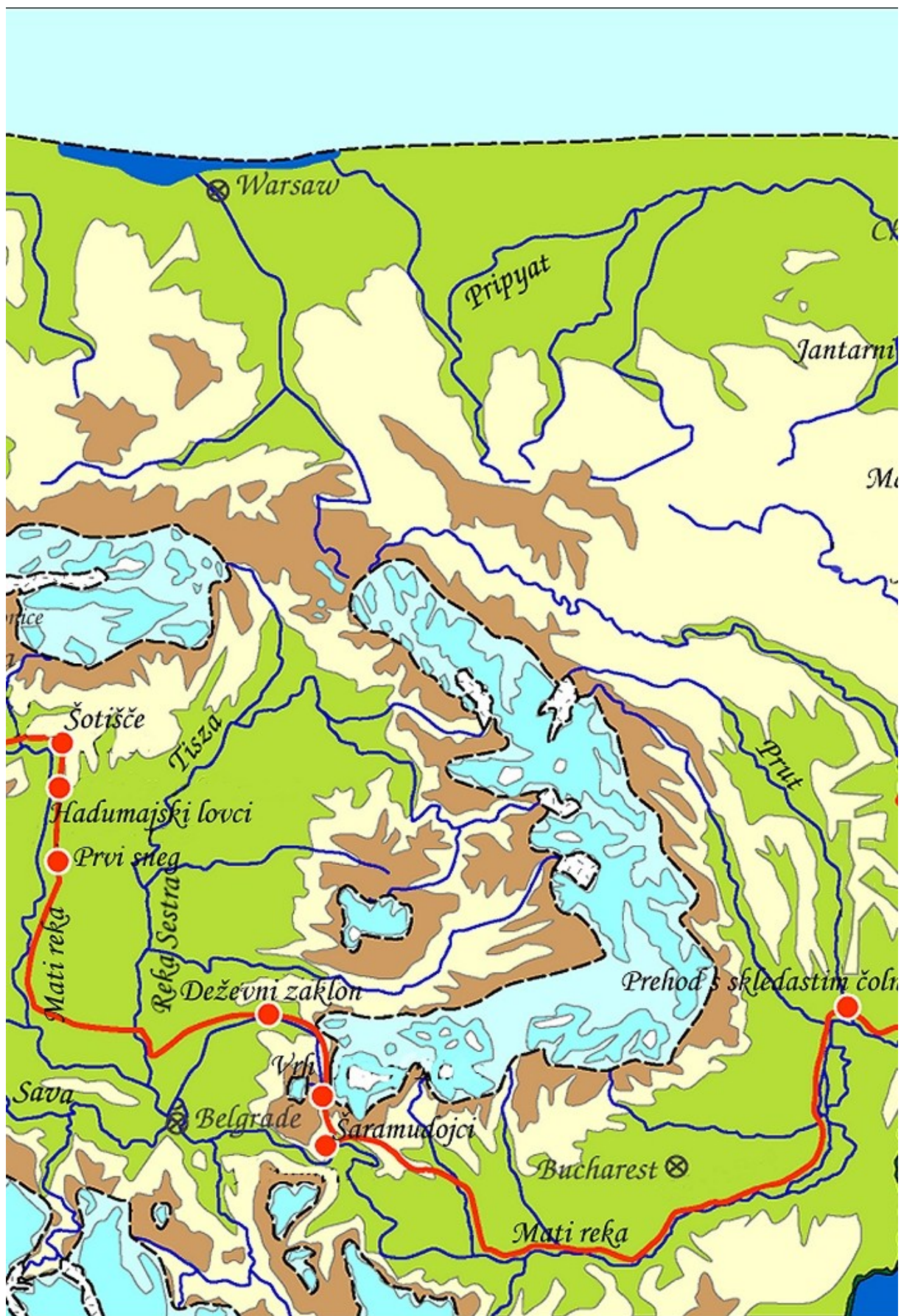
Na kaj ste najbolj ponosni pri zbirki Otroci Zemlje?

Najbolj sem ponosna na to, da pišem serijo predvsem zase, da zadovoljim svoje želje, a kljub temu dobivam pohvale tudi od znanstvenikov, ki so specialisti za ta področja in navdušeni bralci serije.

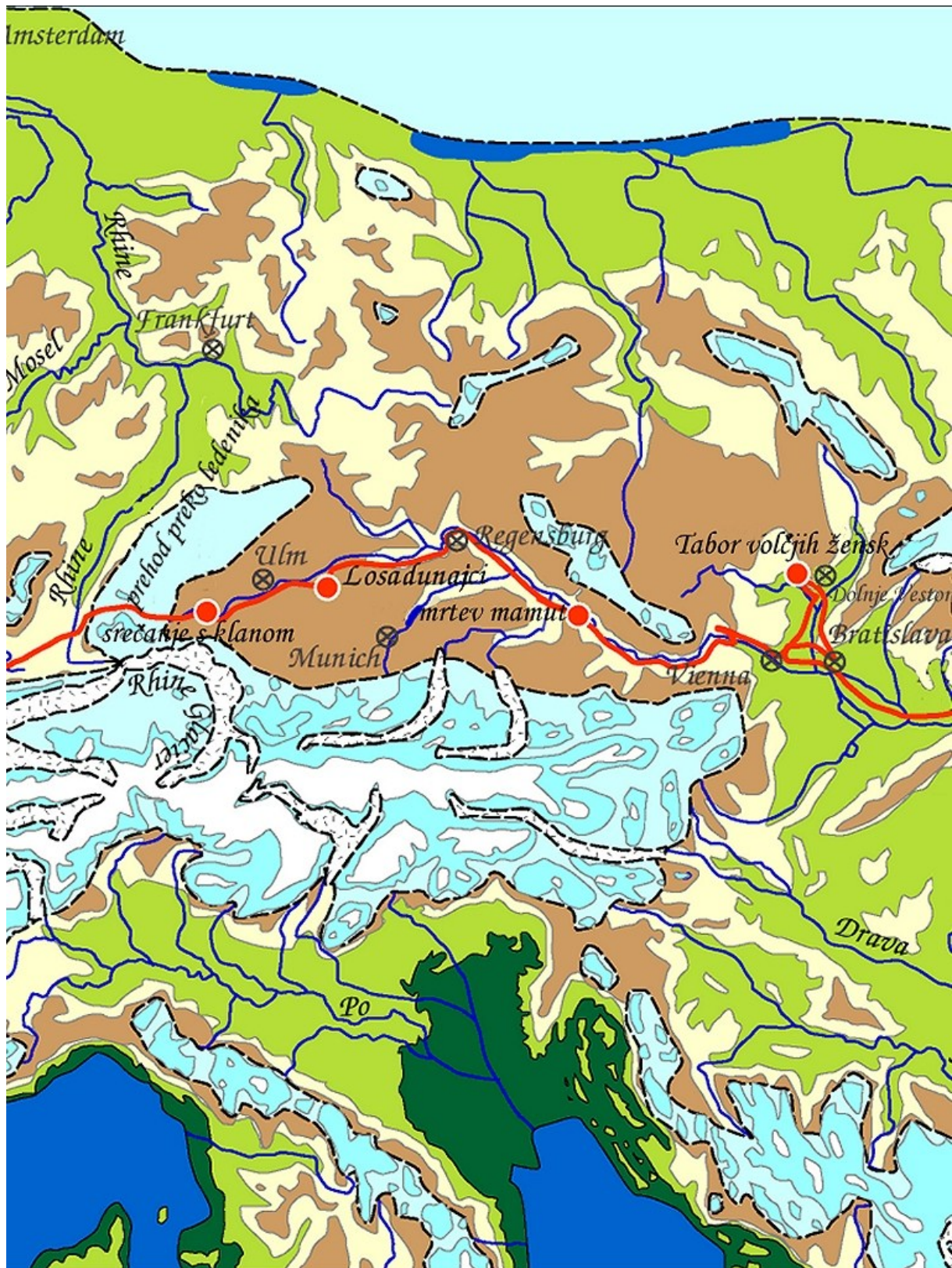
Hvala za intervju!

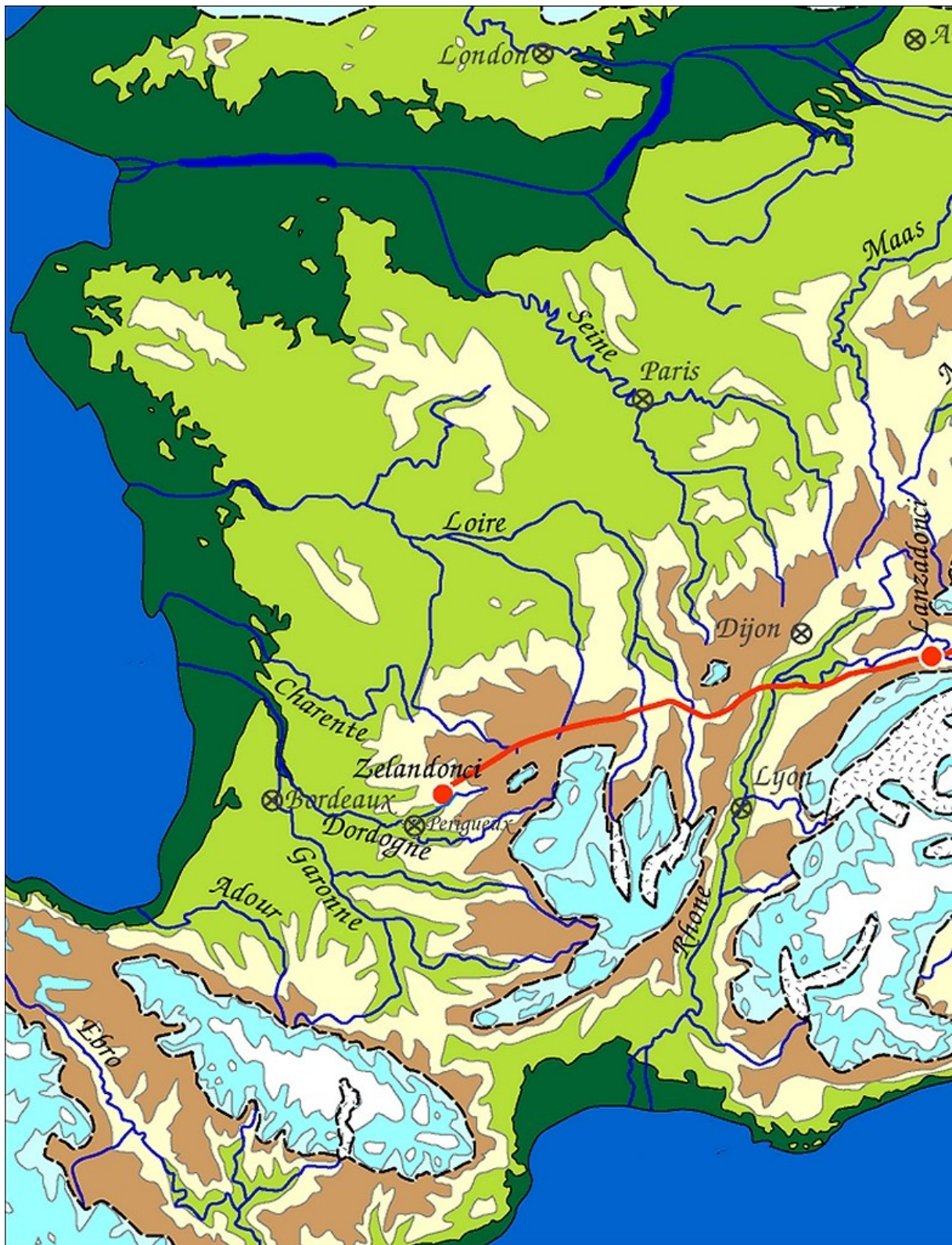
Povečan del prikaza poti Ajle v prvih treh knjigah Rod Jamskega medveda, Dolina konj in Lovci na mamute ter delno četrte knjige Pot domov.

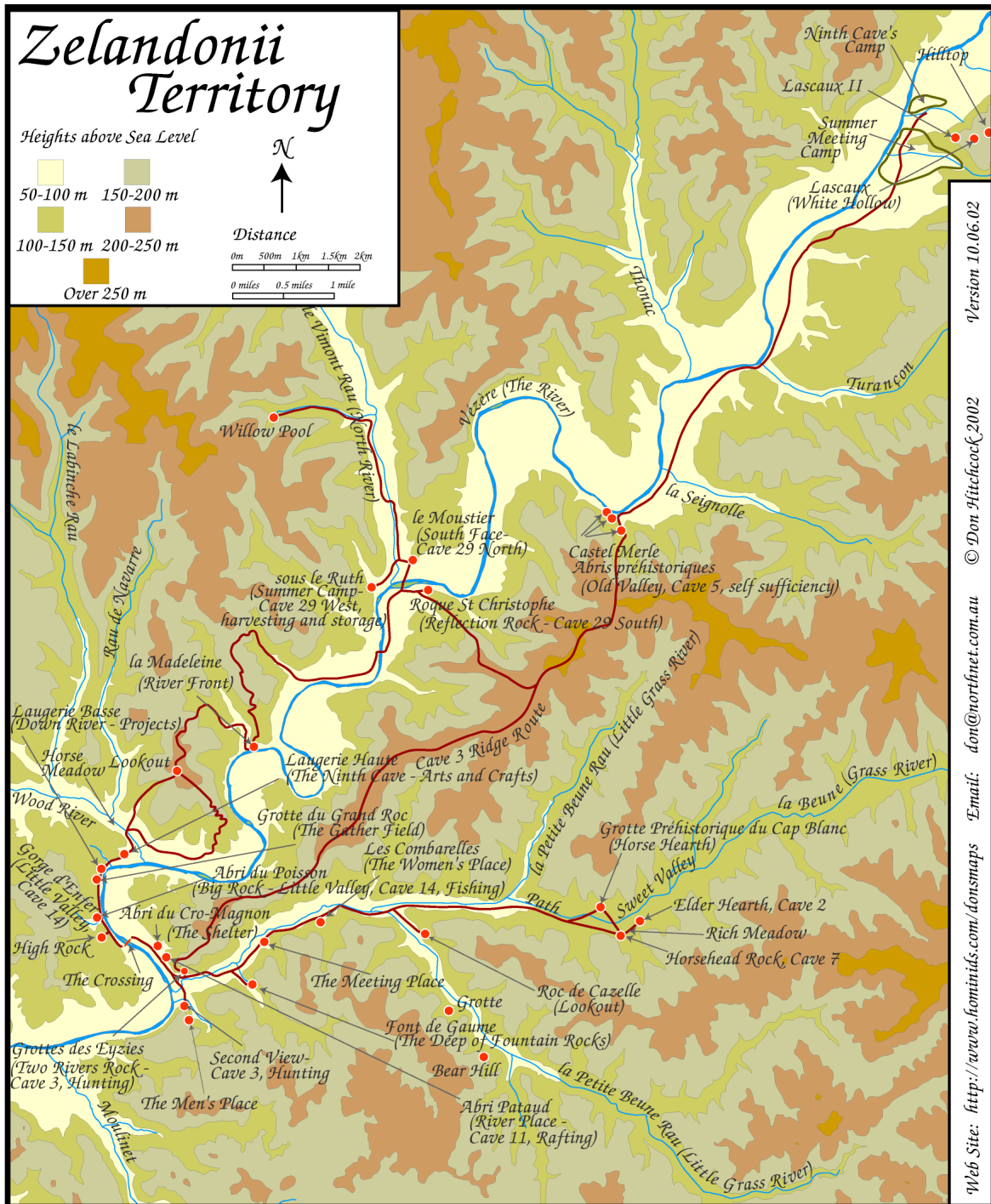
Povečan del prikaza poti Aje v četrti knjigi Pot domov.

Povečan del prikaza poti Ajle v četrti knjigi Pot domov.

Povečan del prikaza poti Ajle v četrti knjigi Pot domov in delno v peti knjigi Zavetje skal.

Povečan del prikaza poti Ajle v peti knjigi Zavetje skal in v šesti knjigi Dežela poslikanih jam.

Vprašanja bralcev

*in avtoričini odgovori na vprašanja bralcev na internetu
po izidu knjige Zavetje skal*

Znano je, da ste obiskali vsa arheološka najdišča, ki jih uporabljate v svojih knjigah. Katera najdišča ste obiskali za knjigo Zavetje skal? Koliko znanih prazgodovinskih jam je resničnih in koliko ste si jih izmislili?

Pred okrog 30.000 leti, v času t.i. Ledene dobe, so bile severne dežele pokopane pod tonami ledu. Ta je bil včasih nekaj kilometrov debel. A Francija in dežele, ki ležijo na istih geografskih širinah, so bile primerne za bivanje, saj ležijo južneje od meje ledenitve. Torej, ljudje bi lahko tukaj živeli in najdbe kažejo, da tudi so. Obisk Francije sem opravila leta 1982. To je bilo tudi moje prvo potovanje, ki je bilo povezano s pisanjem knjige. Na tem potovanju sem obiskala še Češkoslovaško, Avstrijo, Nemčijo in Ukrajino. Kasneje sem se v Evropo še večkrat vrnila zaradi novih raziskav.

Knjiga Zavetje skal se dogaja v dolini reke Vezere, v okolici mesta Les Eyzes, v pokrajini Dordogne na jugozahodu Francije. Obiskala sem skoraj vse kraje, ki jih opisujem. Tako sem dobila občutek za prostor in dogajanje zgodbe. Nekatere jame in kamnita zavetja so še danes tam praktično nespremenjena. No, nekatere druge jame pa so se sesule ali pa jih je voda nepopravljivo uničila. Seveda, tudi klima se je spremenila. Vendar sem želela videti slikarije v jamah. Zanimalo me je tudi, kako ležijo jame v pokrajini in kakšne so razdalje med njimi in podobno. Zanimalo me je, kako tečejo potoki in reke ter kakšne so še druge geografske značilnosti. Doma sem kasneje proučevala še klimatske spremembe, raste in spremembe pokrajine od tistih časov.

To zanimanje za podrobnosti je bistveno za bralce. Ne samo, da je področje podrobno opisano v delih arheologov in drugih znanstvenikov, temveč ga obiše tudi veliko turistov. Zato sem želela, da je vse čim bolj avtentično, da so lokacije čim bolj realistične ter bi jih bilo mogoče obiskati in videti tudi danes.

Vaš roman govori o prazgodovini, a zdi se zelo moderen. Ajla se trudi, da bi dosegla pomemben položaj v družbi. Ko ste oblikovali Ajlin dinamičen značaj, koliko ste vanj vgradili sodobnih značajskih lastnosti?

Ajla ima veliko sodobnih značajskih potez zato, ker so Kromanjonci »prebivalci votlin«
moderni ljudje. To so prvi sodobni ljudje v Evropi. Raziskovala sem značajske poteze mojih junakov enako skrbno kot sem raziskovala zgodnje človeške kulture. Temeljijo na znanju sodobnih znanstvenikov in ne na znanstvenih resnicah iz 19.stoletja. V sodobnih zgodovinskih učbenikih, ki jih pozna večina bralcev, pa še vedno veljajo kot prave resnice in napačno prikazujejo prazgodovinske ljudi, tako Kromanjonce kot tudi Neandertalce.

Potovala sem na vsa arheološka najdišča, ki sem jih uporabila kot osnovo v knjigi. Prav tako sem spoznala mnoge profesionalce, ki so mi pokazali neverjetne najdbe, med njimi tudi čudovito poslikane in klesane votline.

Prvi moderni ljudje, Kromanjonci, niso imeli samo okostja enaka našim, temveč so nam bili podobni v mnogih pogledih. To se lahko prepričamo na vsakem arheološkem najdišču. To so naši večkratni prastarši, ki sem jim imamo zahvaliti za našo sedanjo civilizacijo. Imeli so enak nivo inteligence, enako so emocionalno in psihološko reagirali. Imeli so isti nivo sposobnosti komuniciranja in enako lahko so, kot mi, uporabljali jezik in govor. Imeli so enake talente, sposobnosti in zmožnosti kot mi. Tudi njihova kreativna moč je enaka naši. Videla sem to na številnih najdiščih in popolnoma sem prepričana v to.

Neandertalci so večja neznanka. A so bili bolj razviti, kot to misli večina med nami. Bili so ljudje z večjim možganskim volumnom, kot jih ima povprečen sodoben človek. Razlike so, a so Neandertalci naši bližnji bratranci. Ko sem to spoznala, sem vedela, da lahko napišem zgodbo o mladi Kromanjonki, ki jo vzgoji klan Neandertalcev in, ki kasneje najde pot do svoje lastne vrste. Ajlin boj ustvarja napetost v knjigi, ki pa ni samo sodobna tema. To je univerzalna tema, saj si ljudje želimo priznanja in želimo, da smo sprejeti v družbi. To ljudje dobro razumemo in to smo razumeli že od vsega začetka.

Vaše raziskave prinašajo v knjige natančnost in veliko podrobnosti. Ali nam lahko zaupate kakšne raziskave opravljate?

Večino podatkov naberem kar v knjigah v knjižnicah. A učim se, ko strokovnjakom postavljam vprašanja, obiskujem razne tečaje in potujem. Na primer, obiskovala sem tečaj arktičnega preživetja. Tam sem preživela nekaj noči v snežnem zaklonu pod goro in se naučila kako preživeti v mrazu. V tečaju indijanskega preživetja sem razumela, kako lahko človek živi in preživi na prostem, kako ustrojiti jelenovo kožo in jo spremeniti v oblačilo. Obiskovala sem botanične tečaje, kjer sem prepoznavala rastlinske vrste in tečaje, kjer so me naučili kuhanja divjačine in koreninic.

Ajlino medicinsko znanje sem nabrala v knjigah prve pomoči, v knjigah o rastlinski medicini in pri zdravnikih. Spraševala sem izvrstne medicinske zdravilce, bolniške sestre in reševalce v ambulantnih vozilih.

Kraje, ki jih opisujem, se prav tako obiskala. Nekateri so spremenjeni, zato sem se poučila o geografskih spremembah, potresih in poplavah na določenem področju. Sodelovala sem pri določenih arheoloških izkopavanjih, da sem razumela, kako pridobijo arheologi svoje informacije in na kakšen način najdbe interpretirajo.

Kakšne so bile posebne preiskave za knjigo Zavetje skal?

Pri tej knjigi je bilo zame pomembno, da sem uporabila opis dejanske pokrajine in najdb v jamah. Področje je dobro raziskano in nisem želela, da bi mojim opisom ugovarjali raziskovalci in znanstveniki, še manj pa, da bi razočarala obiskovalce in turiste tega področja.

V pokrajini Dordogne sem obiskala vse lokacije. Vsak v knjigi omenjen kraj, je označen na zemljevidu, je resničen, obstaja še danes in ga je mogoče obiskati. Veliko časa mi je vzelo, da sem pripravila ozadje zgodbe. Raziskala sem še klimatske razmere, morebitne spremembe pokrajine zaradi poplav ali potresov, ipd. No, nekatere opisane jame so danes porušene, tudi reka ne teče čisto tako, kot je včasih. A osnovni odnos med pokrajinskimi elementi je še vedno enak kot v tistem obdobju.

Kolikšen del vaših knjig temelji na dejstvih in kolikšen je izmišljen? Oziroma, ali s svojimi izmišljenimi dejstvi pokrivате luknje v zgodovinski interpretaciji?

Moje knjige so čista izmišljotina, ki pa temelji na arheoloških odkritjih. Podkrepljene so s kar največ dejstvi, ki jih zmorem izbrskati. Dogajajo se pred 30.000 leti. Od takrat so ostali le čvrsti predmeti, narejeni iz kamenja ali kosti. Tako najdemo kamnita orodja, izrezljane predmete, živalske in človeške kosti ter okostja. Presenetljivo, najdemo tudi mikroskopske ostanke, kot pelod, ki so ga našli v neandertalskih jamah. Najdejo se tudi živalske dlake in sledi DNA iz krvi na ostrinah kamnitih nožev. To vse dopolnjuje sliko tega obdobja.

Na primer, našli so okostje starega neandertalca in po preiskavah strokovnjaki odkrijejo, da je bil od mladosti slep na eno oko, da so mu amputirali eno roko in je šepal. Zagotovo lahko domnevamo, da ni lovil mamutov kot ostali pripadniki njegovega plemena. Pri tem pa se nam postavi kopica zanimivih vprašanj.

Kdo je amputiral njegovo roko? Kdo mu je zaustavil krvavitev in kako? Kdo ga je zdravil po težki operaciji? Kako je takšen invalid doživel visoko starost?

Jasno je, da je nekdo skrbel zanj. Jasno je, da je na nek način prispeval k življenju plemena. Drugače bi ga izpostavili že prej. Torej se nam ponuja sklep, da je neandertalska kultura skrbel za slabe in ranjene in jih niso kot živali pustili za seboj. Kje je torej predstava o »divjaškem« plemenu, o ljudeh, ki so bolj opice kot ljudje? Tako moramo drugače pogledati na naše »človeške bratrance«.

Zbirka Otroci Zemlje je epska avantura, ki se razteza skozi mnogo let. Ali vedno veste, kako bo tekla zgodba? Ali pa načrtujete vsako knjigo posebej?

Ko sem začela, sem se vprašala: »Zanima me, če lahko napišem kratko zgodbo?« Potem sem se vrgla v raziskave in v pisanje. Ko sem končala, sem spoznala, da sem napisala knjigo. Naslovila sem jo Otroci Zemlje. Potem je kar rasla v sago, ki je imela šest delov in obsegala je 450.000 besed. Potem sem jo znova prepisala in jo razdelila

na šest knjig. Ko sem jo prebrala, sem spoznala, da ne znam pisati zgodb. Pa sem pričela brati knjige o tem, kako se zgodba napiše. Ko sem s tem zaključila, sem pričela vse skupaj pisati na novo. A nisem črtala ničesar. Pričela sem dodajati pogovore, opisovati pokrajino in dogodke. Nekega dne sem spoznala, da je vsak od teh šestih delov posebna knjiga in da je del šestdelne serije. Od takrat se držim osnovne zgodbe in točno vem, kam bom v zadnji knjigi prišla.

Vaše knjige opisujejo junakinjo Ajlo. Kdo je vaša najljubša literarna junakinja?

Pravzaprav nimam nobene. Nekoč je to bila princesa iz pravljice East of the Sun and West of the Moon (Vzhodno od Sonca in zahodno od Meseca), ki jo je bral učitelj v šestem razredu. Takrat nisem razumela, da me je ta pravljica navdušila zato, ker je bila princesa tista, ki je rešila glavnega junaka. Kasneje sem prebrala veliko knjig, a glavni junaki so bili vedno moški, ki so reševali nemočne ženske iz težav.

Samo sebe nisem nikoli videla kot nemočno princeso, ki čaka, da jo reši njen junak. Jaz sem bila junak, ki se plazi okrog vogalov z mečem v roki, oz. karkoli pač počne. Še vedno se poistovetim s svojimi junaki in uživam tako v opisovanju moških kot tudi ženskih protagonistov.

Na začetku mi je bilo vseeno katerega spola bo junak v moji knjigi. A ko sem začela pisati, sem se odločila za žensko junakinjo.

Kakšen nasvet bi dali pisatelju začetniku?

Pisanja se naučite s pisanjem in seveda z branjem ter s spoznavanjem, kako drugi avtorji oblikujejo značaje in peljejo svoje zgodbe. Če niste dober bralec, raje ne razmišljajte o pisanju zgodb. Če želite pisati, ne govorite da boste nekega dne pričeli pisati, ne čakajte, da boste dobili navdih. Sedite za pisalno mizo in pričnite pisati. Počnite to vsak dan ali vsaj v rednih časovnih obdobjih. A tiste, ki se boste tega res lotili, opozarjam, da je pisanje zelo trdo delo. To je najtrše delo, ki sem ga kadarkoli počela. Včasih besede kar nočejo priti. To je tista pisateljska blokada ali kakorkoli že to imenujemo, ko sediš in trudoma polagaš eno besedo za drugo, a nobena ni tista prava, ki bi spet pognala zgodbo naprej. Mnoge tako napisane odstavke kasneje zavržem. A ni pomembno, moram nekaj napisati, ker navdih pride znova, ko kaj pišem.

Včasih pa me zgodba ponese in jo divje pišem, da prsti komaj dohajajo misli in čas zbeži. Ko se zavem in ustavim, sem popolnoma izčrpana. So pa tudi dnevi, ko preprosto vse pustim ob strani in se zamotim z drugimi opravili. Nato znova sedem in pišem. Kljub vsem težavam je pisanje to, kar želim početi vse do konca svojega življenja.